

Handläggare
Krisztina Buki Tornbjörk
Telefon: 08-508 21 301

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd

Slutrapport från utredning av servicehus

Svar till Kommunstyrelsen (KS 152-872-2017)

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Anne-Marie Tingeborn
Stadsdelsdirektör

Eva Frykler
Verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

I den utredning som äldreförvaltningen genomfört avseende servicehusen, presenteras förtydligande av målgruppen för servicehusboende liksom kriterier vid behovsbedömning.

Älvsjö stadsdelsförvaltning ställer sig positiv till förslaget som bland annat innebär att servicehusens inriktning har förtydligats, ersättningen för servicehusen förslås bli enhetliga samt att servicehusen ska ingå i valfrihetssystemet med en central köhantering.

Bakgrund

I november 2016 godkände kommunfullmäktige den delrapport som lämnats från utredningen Äldres boende i Stockholm, ÄBO. Delrapporten angav bland annat att servicehusens inriktning och målgrupp skulle förtydligas samt att målgruppen skulle avgränsas till att omfatta äldre med omvårdnadsbehov.

Ärendet

Äldreförvaltningen har genomfört en utredning av servicehusen. I utredningen lämnas förslag på förtydligande av vilken målgrupp som ska beviljas servicehusboende liksom kriterier vid behovsbedömning.

Äldreförvaltningens förslag

Bistånd med boende i servicehus beviljas personer med

- Behov av hemtjänst för sina omvårdnadsbehov, i kombination med något eller några av nedanstående punkter
- Oro/otrygghet i kombination med hög ålder
- Oro/otrygghet som inte dämpas av andra insatser
- Ofrivillig ensamhet och känsla av isolering

Utgångspunkten vid biståndshanläggningen ska alltid vara stadens kartläggnings- och bedömningsinstrument som ska användas som ett stöd i kartläggningen och bedömningen av den enskildes behov.

Enligt förslaget bör staden sträva efter att servicehusen maximalt innehåller cirka 100 lägenheter. Vidare föreslås olika former av gemensam service som servicehusen ska kunna erbjudas.

Kvarboendepincipen ska fortfarande gälla i servicehus och huvudregeln ska, precis som idag, vara att personen får bo kvar till livets slut. Det kan leda till att personer boende i servicehusen senare utvecklar en demenssjukdom och/eller får behov av omfattande hälso- och sjukvårdsinsatser.

Inom ramen för utredningen har även grundkostnadsersättningen och ersättning för hemtjänstinsatser utretts liksom införande av valfrihet och central köhantering av servicehusen. Utredningen föreslår att införa en enhetlig ersättning för servicehusen.

Från och med 2018 införs en enhetlig ersättning för hemtjänst på servicehus med 350 kronor per timme. Grundersättning fastställs som tidigare av respektive nämnd inför 2018. Därefter, inför 2019, föreslås grundersättningen bli enhetlig i staden då denna kan

fastställas utifrån beräkningar, jämförelser och effekter som gjorts enligt samma modell.

Vidare föreslås att ett valfrihetssystem införs för servicehus i Stockholms stad från och med 1 januari 2018 samt att den centrala köhanteringen organisatoriskt placeras på äldreförvaltningens avdelning Stockholms Trygghetsjour.

Behov av boende för de målgrupper som behöver andra boendeformer än servicehus har lyfts i den stadsövergripande boendepplanen. Den omfattar behov av bostäder för äldre som är hemlösa med eller utan missbruk och socialpsykiatrisk problematik.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldre, funktionsnedsatta och socialpsykiatri som även gjort en bedömning ur jämställdhetsperspektiv. Förslag till beslut bedöms vara neutralt ur detta perspektiv men vid tillämpning av kriterierna vid behovsprövning bör jämställdhetsperspektivet beaktas och eventuella skillnader mellan män och kvinnor uppmärksammas, sett till behov och utförande. Ärendet behandlas i funktionshinderrådet 16 augusti 2017 och i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet 17 augusti 2017.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Älvsjö stadsdelsförvaltning ställer sig positiv till förslaget som innebär att servicehusens inriktning har förtydligats samt att ersättningen för servicehusen förslås bli enhetliga, vilket skapar en bättre förutsättning för verksamheterna.

Vidare har kriterierna som definierar målgruppen tagits fram och målgruppen konkretiserats till att omfatta den enskildes behov av omvårdnadsinsatser, hög ålder samt upplevelse av otrygghet. Det finns dock fortfarande ett tolkningsutrymme som i praktiken får visa ifall ytterligare förtydligande behöver göras.

Förvaltningen ser vidare positivt på införandet av valfrihet samt en gemensam köhantering för boende på servicehus. Vad beträffar kvarboendepprincipen, är förvaltningen positiv till detta, men ser också att det kan behöva utredas vidare och tas ställning till när en individs behov av vårdinsatser blir så stort att en flytt till vård- och omsorgsboende är att föredra. När den äldre får behov av omfattande sjukvårdsinsatser på grund av demens- och/eller

somatisk sjukdom, krävs att verksamheten och bemanningen är anpassad därefter och det över en längre tid. Detta för att upprätthålla kontinuiteten och kompetensen. Idag är många vård- och omsorgsboenden profilerade för att ge vård och omsorg om äldre med demenssjukdom eller äldre med somatisk sjukdom.

Avslutningsvis vill förvaltningen betona vikten av att alla äldre ges möjlighet till ett tryggt boende. I äldreförvaltningens ärende står inte konkretiserat vilka möjligheter det kommer att finnas för äldre med funktionsnedsättningar, såväl fysiska som kognitiva, att flytta till ett servicehus. Förvaltningen ser gärna att målgruppen särskilt uppmärksammas i det vidare arbetet med servicehusen.

Bilagor

- Remissen